

Spørreundersøkelse til pårørende av barn under 16 år som har mottatt kommunale tjenester for utfordringer knyttet til psykisk helse, rus, vold, overgrep eller traumer. Pårørende som fyller ut skjema må ha foreldreansvar for barnet.

SINTEF (forskningsinstitutt) gjør en evaluering av tilskudd til rekruttering av psykologer til kommunene på oppdrag fra Helsedirektoratet. I den forbindelse gjennomfører vi en **spørreundersøkelse blant innbyggere som har vært i kontakt med kommunale helsetjenester på grunn av psykisk helse- og/eller rusproblemer, vold, overgrep eller traumeproblematikk**. Formålet med undersøkelsen er å gi helsemyndighetene tilbakemelding på brukernes erfaringer med disse tjenestene.

Barn og unge under 16 år skal ikke fylle ut skjema selv, men for disse kan pårørende med foreldreansvar fylle ut et pårørendeskjema (se mer informasjon under).

Vi har bedt de ansatte i kommunehelsetjenesten om hjelp til å videreformidle lenke til kartleggingen for oss, og SINTEF har dermed ingen kontaktinformasjon om deg. Kartleggingen er frivillig å delta i. Du skal ikke oppgi noen opplysninger om din eller barnets identitet, hvilken kommune du bor i, eller navnet på de som jobber i kommunehelsetjenesten. De ansatte i kommunehelsetjenesten vil aldri få tilgang til svarene dine, det er kun forskerne i SINTEF som mottar svar på undersøkelsen og oppsummerer resultatene for hele landet. Forskerne har taushetsplikt.

Du samtykker til deltakelse når du har fylt ut skjemaet. Det tar ca. 10-15 minutter å fylle ut. Papirskjemaet legges i konvolutt som du får utdelt fra ansatte i den tjenesten som delte ut skjema til deg. Du kan enten sende besvarelsen selv til SINTEF Teknologi og samfunn, v/Silje L. Kaspersen, Postboks 4760 Sluppen, 7465 Trondheim, eller be de ansatte i tjenesten sende den for deg.

Personvernombudet for forskning (NSD) har godkjent at prosjektet kan gjennomføres. Alle opplysninger anonymiseres ved prosjektslutt 31.12.2021. Resultater fra prosjektet vil bli presentert i en forskningsrapport som offentliggjøres på Helsedirektoratets og SINTEFs nettsider høsten 2018. Alle resultater presenteres anonymt – det vil si at ingen enkeltpersoner vil kunne identifiseres. Resultater vil i ettertid også kunne bli brukt av SINTEF i forbindelse med vitenskapelige publiseringer, men alltid i anonymisert form.

Har du spørsmål til undersøkelsen, ta kontakt med forsker i SINTEF; Silje L. Kaspersen, fortrinnsvis på e-post silje.l.kaspersen@sintef.no eller tlf. 950 88 303

Målgruppen for denne undersøkelsen er pårørende til barn og unge under 16 år som har oppsøkt hjelp i kommunale tjenester for problemer med psykisk helse eller rusmiddelbruk, vold, overgrep eller traumeproblematikk. Hvis dere har fått hjelp som familie, tenk at det er den hjelpen dere har fått som familie du svarer på i dette skjemaet. Hvis du er pårørende til flere barn, kan du fylle ut ett skjema per barn.

Vi bruker samlebetegnelsen "psykisk helse- og rustjenester" i noen deler av undersøkelsen. Med dette mener vi alle kommunale tjenester som mottas fordi man har psykiske problemer eller lidelser, rus/avhengighetsproblemer, eller har opplevd vold, overgrep eller traumatiske hendelser. Psykisk helse- og/eller rustjenester organiseres forskjellig i ulike kommuner, men kan gis fra f.eks. helsestasjoner og skolehelsetjeneste, PPT i skolen, barnevern, lavterskeltilbud, dagsenter, møtesteder og oppsøkende team. Med mindre vi spør spesielt om det, skal du ikke regne med tjenester fra fastlegen når du svarer på våre spørsmål. Ettersom tilbud ved BUP og distriktpsikiatriske senter (DPS) tilhører spesialisthelsetjenesten og ikke kommunen, er disse heller ikke relevante å svare for i denne undersøkelsen

Først noen spørsmål om barnet du svarer som pårørende for:

1 Kjønn ☐ Gutt ☐ Jente ☐ Annet 2 Hva er barnets alder? ☐ 0-5 år ☐ 6-8 år ☐ 9-12 år ☐ 13-15 år 3 Hvilket fylke bor barnet i? Skriv inn:	4 Hvor mange innbyggere er det i kommunen barnet bor i? ☐ Under 2000 ☐ 2000-4999 ☐ 5000-9999 ☐ 10 000-19 999 ☐ 20 000-49999 ☐ 50000 eller flere ☐ Vet ikke
- 5 Hvem fyller ut dette spørreskjemaet? (Pårørende som fyller ut skjema må ha foreldreansvar for barnet)**
- Mor
- Far
- Mor og far sammen
- Annen pårørende med foreldreansvar (oppgi relasjonen til barnet, ikke navn): _____
- 6 Hvem bor barnet sammen med? (kryss av bare ett alternativ)**
- Sammen med både mor og far
- Hos mor
- Hos far
- Delt bosted mor/far
- Hos fosterforeldre
- Hos andre i familien
- Annet

Nå kommer noen spørsmål om erfaringene dine med den kommunale tjenesten barnet sist var i kontakt med på grunn av psykisk helse- og/eller rusproblematikk, vold, overgrep eller traumeproblematikk.

Det kan hende dere har erfaring med mange forskjellige helsetjenester i kommunen, men vi ønsker at du hele tiden tenker på deres opplevelser med den tjenesten barnet sist var i kontakt med, når du svarer på resten av undersøkelsen. Besøk hos fastlegen skal ikke regnes med.

7 Hvilken type kommunal tjeneste var barnet sist i kontakt med på grunn av psykisk helse- og/eller rusproblematikk, vold/overgrep eller traumer? (Dette er tjenesten du skal ha i tankene gjennom resten av denne spørreundersøkelsen, sett kun ett kryss)

- Helsestasjon- og skolehelsetjeneste (inkl. helsestasjon for ungdom, helsesøster)
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste i skolen (PPT)
- Familietilbud i regi av kommunehelsetjenesten (f.eks. "Familiens hus")
- Lavterskeltilbud (en helsetjeneste man kan oppsøke uten å betale, eller stå på venteliste)
- Ruskonsulent (enten i kommunen eller hos NAV Oppsøkende team/utekontakt i kommunehelsetjenesten)
- Dagsenter/aktivitetstilbud/møtested i regi av kommunehelsetjenesten
- Barnevern
- Flyktningtjenesten
- Krisesenter
- Kriseteam i kommunen
- Annet, skriv inn:

8 Hvordan kom barnet i kontakt med denne tjenesten? (Her mener vi den kommunale tjenesten barnet sist var i kontakt med, og som du skal ha i tankene når du svarer på denne undersøkelsen. Sett kun ett kryss)

- Barnet/ungdommen tok kontakt selv
- Pårørende tok kontakt selv
- Skole/barnehage henviste barnet/pårørende
- Fastlegen henviste barnet/pårørende
- Sykehuset henviste barnet/pårørende
- NAV opplyste oss om tjenesten
- Barnet/pårørende var i kontakt med en annen kommunal tjeneste som henviste
- Annet, skriv inn:
- Vet ikke

9 Hvor lenge siden er det barnet fikk kontakt med denne psykisk helse- og/eller rustjenesten i kommunen for første gang? (Sett ett kryss. Her mener vi den kommunale tjenesten barnet sist var i kontakt med, og som du skal ha i tankene når du svarer på denne undersøkelsen)

- Denne uka var første gang
- 1-4 uker siden
- 1-6 måneder siden
- 7-12 måneder siden
- 2-5 år siden
- Mer enn 5 år siden
- Vet ikke

10 Hvor ofte har barnet vært i kontakt med den tjenesten du svarer for i løpet av de siste 6 månedene? (ikke regn med besøk hos fastlegen)

- Ingen ganger siste seks måneder
- 1-4 ganger siste seks måneder
- 5-9 ganger siste seks måneder
- Har kontakt noen ganger i måneden
- Har kontakt ukentlig
- Har kontakt daglig
- Vet ikke

11 Hva var hovedårsaken til at barnet/ungdommen fikk kontakt med dette psykisk helse- og/eller rustilbudet i kommunen? (sett ett kryss på det alternativet som passer aller best)

- Psykiske plager
- Rusproblemer
- Både rusproblemer og psykiske problemer
- Annen avhengighetsproblematikk enn rus (pengespill, dataspill osv.)
- Søvnproblemer
- Kroppslige plager som går ut over psykisk helse
- Vold-, overgrep- og/eller traumeproblematikk
- Negativ livshendelse (f.eks. dødsfall i familien, skilsmisse, sorgreaksjon mv.)
- Økonomiske problemer i familien som har ført til helseproblemer
- Familiekonflikt
- Foreldreveiledning
- Utfordringer på skolen
- Annet

12 Første gang barnet fikk kontakt med psykisk helse- og rustjenestene i kommunen, opplevdes det som nødvendig eller unødvendig at barnet skulle få tjenester fra dem?

- Svært unødvendig
- Ganske unødvendig
- Både/og
- Ganske nødvendig
- Svært nødvendig

13 Hvordan vil du si at helsen til barnet var på det tidspunktet barnet fikk kontakt med psykisk helse- og rustjenestene?

- Svært dårlig
- Ganske dårlig
- Både/og
- Ganske bra
- Svært bra

Tenk på de som jobber i den kommunale tjenesten barnet sist mottok hjelp for sine psykisk helse- og/eller rusproblemer, ev. vold/overgrep eller traumeproblematikk, når du svarer på spørsmålene som kommer nå:

14 Har barnet en individuell plan, er du/dere fornøyd med denne?

- Ikke i det hele tatt
- I liten grad
- I noen grad
- I stor grad
- Har ikke individuell plan
- Vet ikke

15 Har barnet en ansvarsgruppe, er du/dere fornøyd med denne?

- Ikke i det hele tatt
- I liten grad
- I noen grad
- I stor grad
- Har ikke ansvarsgruppe
- Vet ikke

16 Har barnet fått nok tid til samtaler og kontakt med de som jobber i tjenesten og skal hjelpe barnet?

- Ikke i det hele tatt
- I liten grad
- I noen grad
- I stor grad
- I svært stor grad
- Har nylig fått kontakt med tjenesten, og har ikke rukket å få nok tid

17 Opplever du at de som jobber i tjenesten har forstått barnets situasjon?

- Ikke i det hele tatt
- I liten grad
- I noen grad
- I stor grad
- I svært stor grad

Mange av landets kommuner har ansatt psykologer i kommunale psykisk helse- og rustjenester.

18 Har barnet mottatt hjelp fra psykolog ansatt i en kommunal tjeneste?

- Ja
- Nei -> gå til spm. 25
- Vet ikke -> gå til spm. 25

Hvis ja på spm om mottatt hjelp fra psykolog:

19 Hvor mange ganger i løpet av det siste året har barnet vært i kontakt med psykolog i kommunehelsetjenesten?

- 1-4 ganger
- 5-9 ganger
- 10-20 ganger
- 20-40 ganger
- Mer enn 40 ganger
- Vet ikke

Hvis ja på spm om mottatt hjelp fra psykolog

20 Hvordan har barnets møter med psykolog i kommunehelsetjenesten foregått? (Sett ett kryss for det alternativet som har foregått oftest)

- Barnet har hatt individuelle samtaler med psykolog
- Barnet har hatt samtaler med psykologen sammen med pårørende
- Gruppetilbud der psykologen har deltatt
- Både individuelle samtaler og gruppesamtaler
- Veiledet selvhjelp
- Psykologen har vært involvert i ansvarsgruppe og/eller arbeid med individuell plan
- Psykologen har vært med i oppsøkende team/utekontakt
- Annet, skriv inn:
- Vet ikke

Hvis ja på spm om mottatt hjelp fra psykolog

21 I hvilken grad er du som pårørende fornøyd med det tjenestetilbudet barnet har fått fra psykolog i kommunehelsetjenesten?

- I svært stor grad I stor grad I noen grad I liten grad I svært liten grad

Hvis ja på spm om mottatt hjelp fra psykolog

22 I hvilken grad har hjelpen barnet har mottatt fra psykolog bidratt til å bedre helsetilstanden til barnet, sammenliknet med da barnet fikk kontakt med tjenesten første gang?

- I svært stor grad I stor grad I noen grad I liten grad I svært liten grad Vet ikke

Hvis du svarte i svært stor, stor eller noen grad på spørsmålet over:

23 Vi vil gjerne at du beskriver for oss hvorfor du er fornøyd med tjenestetilbudet barnet har fått fra psykologen, og hva som har vært nyttig for barnet:

Hvis du svarte i svært liten eller liten grad på spørsmålet over:

24 Vi vil gjerne at du beskriver for oss hvorfor du ikke har vært fornøyd med tjenestetilbudet barnet har fått fra psykologen, og hva du mener kunne ha hjulpet barnet:

25 Opplever du at de som jobber i kommunehelsetjenesten har samarbeidet godt med deg som pårørende?

- I svært stor grad
 I stor grad
 I noen grad
 I liten grad

Ikke i det hele tatt ->

Hvorfor tror du de ansatte ikke samarbeider godt med deg som pårørende?

Ikke aktuelt ->

Vet ikke ->

Barnet/ungdommen ønsker ikke at de ansatte i kommunen skal samarbeide med pårørende

De ansatte har i liten grad involvert meg, selv om det er ønsket

De ansatte har forsøkt, men jeg som pårørende har ikke tid eller anledning til å involveres

Annet, skriv inn:

Vet ikke

Ikke aktuelt

26 I hvilken grad får barnet oppfølging fra fastlegen for de problemene det har vært i kontakt med psykisk helse- og rusarbeid i kommunen for?

- I svært stor grad I stor grad I noen grad I liten grad I svært liten grad Vet ikke

Nå kommer noen spørsmål om hvordan du får medvirke i tjenestetilbudet barnet mottar fra kommunalt psykisk helse- og rusarbeid

27 Opplever du at den hjelpen barnet har fått fra de kommunale helsetjenestene har vært tilpasset barnets situasjon?

Ikke i det Hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
☐	☐	☐	☐	☐	☐

28 Har du/dere som pårørende fått være med å bestemme hvilken hjelp barnet skal få?

Ikke i det Hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
☐	☐	☐	☐	☐	☐

29 I hvilken grad synes du det er rom for å gi tilbakemeldinger til de ansatte på det tilbudet barnet har fått?

Ikke i det Hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
☐	☐	☐	☐	☐	☐

30 Opplever du at hjelpen barnet får fra kommunehelsetjenesten er frivillig, eller føler du at barnet er tvungen til å motta hjelp?

Helt frivillig   Ganske frivillig   Både/og   Ganske tvunget   Helt tvunget
 Ikke aktuelt

31 Synes du at dere har fått tilstrekkelig informasjon om de behandlingsmulighetene som finnes for barnet?

Ikke i det Hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
☐	☐	☐	☐	☐	☐

32 Har du/dere som pårørende fått tilbud om samtale fra kommunehelsetjenesten?

Ja   Nei

33 Har du som pårørende blitt behandlet nedlatende eller krenkende av de ansatte i kommunale psykisk helse- og rustjenester i kommunen?

Nei, aldri   Ja, én gang   Ja, noen ganger   Ja, mange ganger

34 Mener du at barnet på noen måte har fått helt irrelevante/feile tjenester fra kommunehelsetjenesten?

Ikke i det Hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
☐	☐	☐	☐	☐	☐

35 Gjør hjelpen barnet får fra kommunale psykisk helse- og rustjenester barnet bedre i stand til å mestre egne plager?

Ikke i det Hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
☐	☐	☐	☐	☐	☐

36 Gir hjelpen barnet får fra kommunale psykisk helse- og rustjenester dere tro på at barnet vil få det bedre i livet sitt?

Ikke i det Hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
☐	☐	☐	☐	☐	☐

37 Alt i alt, hvilket utbytte har barnet hatt av den hjelpen dere har mottatt fra kommunale psykisk helse- og rustjenester så langt?

- Ikke noe utbytte Lite utbytte En del utbytte Stort utbytte Svært stort utbytte
 Ikke aktuelt

38 Hvilke andre helse- og velferdstjenester har barnet mottatt siste tolv måneder?

- Helsestasjons- og skolehelsetjeneste/helsesøster .....Ja ..... Nei
Pedagogisk-psykologisk tjeneste i skolen (PPT) .....Ja ..... Nei
Hyppige besøk hos fastlegen (minst en gang i måneden eller oftere) .....Ja ..... Nei
Aktivitetstilbud/støttekontakt i regi av kommunen .....Ja ..... Nei
Behandling i sykehus (innlagt for psykiske plager eller rusbehandling) .....Ja ..... Nei
Behandling i sykehus (kroppslige plager) .....Ja ..... Nei
Behandling ved distriktpsikiatrisk senter (polikliniske samtaler) .....Ja ..... Nei
Oppsøkende team/oppfølgingsteam fra sykehus .....Ja ..... Nei
Ruskonsulent .....Ja ..... Nei
Psykologtjeneste .....Ja ..... Nei
Barnevernstjenester .....Ja ..... Nei
Krisesenter .....Ja ..... Nei
Flyktningtjenester .....Ja ..... Nei

TUSEN TAKK FOR AT DU TOK DEG TID TIL Å SVARE!

Resultatene fra undersøkelsen vil publiseres på SINTEFs og Helsedirektorates nettsider på senhøsten 2018.